

[Undervisningsministeren.]

lav- og middelaktive affald i Danmark er endnu ikke udformet i detaljer, men de vil komme til at hvile på allerede benyttet praksis i udlandet samt på de erfaringer, der igennem de sidste 18 år er gjort på Risø ved håndteringen af affaldet fra DR 2, DR 3 m. m. Denne videre behandling vil sandsynligvis omfatte en sortering efter indhold af radioaktivitet, en formindskelse af rumfanget ved f. eks. kontrolleret forbrænding, indkapsling i modstandsdygtige materialer samt opbevaring under kontrol. Idet opbevaringstiden må antages at være længere end værkets levetid, må fordele og ulemper ved opbevaring på værkets område eller ved særligt indrettede centrale lagre, der kan være statsdrevne, vurderes nærmere.

For så vidt angår det højaktive affald — og det er formentlig det, spørgsmålet særlig sigter til — vil jeg først henvise til den af den daværende undervisningsminister den 26. november 1974 til folketingets udvalg angående videnskabelig forskning fremsendte redegørelse, som blev udarbejdet af atomenergikommissionen på foranledning af en henvendelse fra udvalget til Planlægningsrådet for Forskningen. Redegørelsen blev offentliggjort og fremsendt i sin endelige form til folketingets udvalg angående videnskabelig forskning den 20. februar i år. Den blev samtidig sendt til folketingets energipolitiske udvalg.

I overensstemmelse med denne redegørelse kan jeg sige, at der næppe inden for en overskuelig fremtid vil være økonomisk basis for opførelse af et oparbejdningsanlæg for brugt reaktorbrændsel i Danmark, idet et sådant anlæg må dimensioneres efter et langt større kvantum reaktorbrændsel. Det må derfor forventes, at dansk atomkraftbrændsel skal oparbejdes i udenlandske oparbejdningsanlæg. I forbindelse med disse anlæg må man gå ud fra, at der skabes mulighed for affaldets sikre deponering, og at de forholdsvis små affaldsmængder, som fremkommer ved behandlingen af atomkraftbrændsel fra lande som Danmark, mest hensigtsmæssigt vil kunne opbevares sammen med de langt større mængder, der hidrører fra atomkraftværker i oparbejdningsanlæggets hjemland. Ifølge sagens natur er der ikke indgået aftale med noget andet land herom; men efter den orientering, der forelig-

ger, skulle der være gode muligheder herfor. Uanset at det langtira er sikkert, om der nogen sinde vil blive brug for at deponere radioaktivt affald fra oparbejdningsanlæg på dansk grund, anser atomenergikommissionen det for rigtigt at fortsætte de undersøgelser vedrørende mulighederne herfor, som man tog initiativet til ved en henvendelse i 1974 til Danmarks geologiske undersøgelse. Spørgsmålet overvejes for tiden af en særlig gruppe sagkyndige, hvis rapport jeg forventer vil foreligge i februar næste år.

Højaktivt affald fra danske atomkraftværker vil under alle omstændigheder tidligst foreligge i fast form omkring 1990, med andre ord på et tidspunkt, hvor de lande, der driver oparbejdningsanlæg, har en egen produktion, der langt overstiger, hvad Danmark kan tænkes at bidrage med.

Af *Dohrmann* (FP) til ministeren for Grønland (14/11 75):

„Vil ministeren omgående stoppe den kgl. grønlandske handels planer om for skatteborgernes regning at ødelægge det private initiativ ved at udvide sine forretninger i Grønland samt oplyse, hvor mange procent der betales i rente, når KGH låner penge af staten?“

(Spm. nr. 111).

Begrundelse.

Ikke så meget i praksis, men mere i ord har KGHs hidtidige politik været, at den skulle forsøge at overflødig gøre sig selv. Hvis gerning skal stå til ord, burde alle de statsejede butikker i Grønland i de byer, hvor der findes udbyggede private forretninger, for længst have været nedlagt eller solgt. Det forekommer derfor ganske urimeligt, at KGH i Godthåb nu går den anden vej og udvider.

En sådan udvidelse vil med statsmidler i ryggen virke fuldkommen konkurrenceforvridende, idet det offentlige erfaringsmæssigt ikke tager det så tungt, om der kommer et over- eller underskud ud af det.

Alene den forskel, der ligger i, at private skal betale markedsrente for lånte penge, medens KGH kan øse vederlagsfrit af den store kasse, bevirker, at KGH kan fastholde sit monopol i bedste kolonistil. Dertil kommer, at for den grønlandske befolkning som